

Oproep nieuwe plaatsen met subsidie inkomenstarief

2023-2024

1 Algemeen

In augustus 2023 lanceerde Opgroeien de oproep naar lokale besturen voor nieuwe plaatsen met inkomenstarief op basis van de aangetoonde nood door de cijfers van het Lokaal Loket kinderopvang. Via deze oproep worden negen nieuwe plaatsen met inkomenstarief verdeeld in Harelbeke. Zowel bestaande als nieuwe organisatoren komen in aanmerking. Het moet wel altijd een aanvraag zijn voor nieuw te realiseren plaatsen. Een nieuwe plaats is een plaats die:

- ofwel op het moment van de lancering van de oproep nog niet vergund is en in de periode van 3 maanden vóór de lancering van de oproep ook nog niet vergund was.
- ofwel op het moment van de lancering van de oproep wel vergund is, maar nog niet opgestart is.

Het lokaal bestuur heeft als lokale regisseur een belangrijke inbreng bij de ontwikkeling van het lokale kinderopvangaanbod. Agentschap Opgroeien wil de mogelijkheid tot inbreng versterken. Voor deze oproep kan het lokaal bestuur deze acties ondernemen:

1. Het lokaal bestuur maakt de criteria voor haar advies uiterlijk op 22 december 2023 openbaar.
Het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) van 21 november 2023 ging akkoord met het herhalen van de vooropgestelde procedure en criteria die gevolgd werden bij de oproep in 2022. Er is per criterium een motivering opgesteld waarom het Lokaal Overleg Kinderopvang deze zaken van belang acht voor Harelbeke. Het volledig dossier werd ook goedgekeurd op de gemeenteraad van 14 december 2020.
2. Het lokaal bestuur kan een gemotiveerd positief of negatief advies geven over de aanvragen voor inkomenstarief. Dit advies is mee bepalend in wie de subsidies toegekend krijgt. De organisatoren kunnen tot uiterlijk 31 januari 2024 hun aanvraag indienen.
 - Als een lokaal bestuur een positief advies uitbrengt, dan kent het ook een score toe op basis van vooraf vastgelegde criteria. Een positief advies met score bepaalt mee welke aanvraag in de gemeente de subsidie toegekend krijgt.
 - Een negatief advies van het lokaal bestuur kan ertoe leiden dat een aanvraag uitgesloten wordt en dus niet in aanmerking komt voor de subsidie.
3. Uiterlijk op 1 maart 2024 adviseert het Lokaal Overleg Kinderopvang de score van het lokaal bestuur om de aanvraag te laten gelden voor nieuwe plaatsen inkomenstarief. Indien de organisator van het kinderopvanginitiatief geen lid is van het LOK, zal deze persoon ook uitgenodigd worden op het overleg. De organisator heeft het recht om gehoord te worden en kan in gesprek gaan over de score en advies.
4. Het advies van het lokaal bestuur wordt bezorgd aan agentschap Opgroeien en de betrokken organisator.

2 Procedure

De organisatoren van de gekende kinderopvanginitiatieven worden op de hoogte gebracht via e-mail met een doorverwijslink naar de website van 'Huis van Welzijn' en 'Stad Harelbeke', waar meer informatie te vinden is over de procedure van de oproep voor nieuwe plaatsen met subsidie inkomenstarief voor kinderopvang baby's en peuters. Om nieuwe kinderopvanginitiatieven een gelijke kans aan te bieden, zal er ook een oproep geplaatst worden op de sociale media van stad Harelbeke.

Organisatoren kinderopvang kunnen een aanvraag indienen via het lokaal bestuur Harelbeke. Dit is mogelijk via het e-mailadres hannah.vanoverschelde@welzijnharelbeke.be. De uiterste inschrijfdatum is 31 januari 2024.

De organisator wordt via e-mail gecontacteerd door de deskundige Gezin en Kind indien de status van de aanvraag wijzigt van 'ontvangen' naar 'in behandeling' binnen de 14 dagen na zijn aanvraag. Er wordt een dossier opgemaakt om de aanvraag te beoordelen op basis van de vooropgestelde criteria (*zie puntje 3*). Via een voorbereidingsronde van het lokaal bestuur zal een score toegekend worden. Dit zal herleid worden naar een score op 8 punten. Daarna worden de aanvragen geagendeerd op het LOK. De leden worden geïnformeerd over de score en adviseren de score van het lokaal bestuur. Indien de organisator van het kinderopvanginitiatief geen lid is van het LOK, zal deze persoon ook uitgenodigd worden op het overleg. De organisator heeft het recht om gehoord te worden en kan in gesprek gaan over de score en advies. Tenslotte wordt het advies bezorgd aan de betrokken organisator en agentschap Opgroeien.

3 Criteria positief advies:

Het lokaal bestuur toetst de aanvragen aan de vooropgestelde criteria en berekent voor elke aanvraag een totaalscore. Er kan maximum 32 punten toegekend worden. De totaalscore wordt omgerekend naar een maximum van 8 punten. De criteria moeten relevant, objectief en transparant zijn.

criterium 1: het opvanginitiatief is makkelijk en veilig bereikbaar voor de ouders (maximum 6 punten).

- Er is minimum 1 parkeerplaats voorzien, al dan niet privé voor ouders van het opvanginitiatief. (1 punt)
- Het opvanginitiatief ligt max. op 1 km van een belangrijke verbindingsweg. (R8, Heerbaan, Gentsesteenweg, Brugesesteenweg, N36) (2 punten)
- Er is een halte openbaar vervoer op min. 100 meter, max. 500m van het opvanginitiatief. (3 punten)

Het veilig en vlot kunnen bereiken van de kinderopvang is noodzakelijk. Veel ouders brengen hun kinderen met de auto naar het opvanginitiatief en een veilige parkeerplaats dichtbij is hierbij een must. Door een kinderopvang dichtbij een belangrijke verbindingsweg te lokaliseren, is er een sterke stijging in bereikbaarheid, zowel met de auto als met het openbaar vervoer. Er zijn ook veel ouders die verder dan wandelafstand wonen van de kinderopvang en geen auto ter beschikking hebben. Zij brengen hun kinderen met het openbaar vervoer. Een halte voor het openbaar vervoer in de buurt is een pluspunt.

criterium 2: het opvanginitiatief heeft een flexibel aanbod naar ouders (maximum 8 punten).

- Het opvanginitiatief is meer dan 220 dagen per jaar open. (1 punt)

- Het opvanginitiatief is vroeger en/of langer open dan standaard (7u-18u). (2 punten)
- Er is in het opvanginitiatief de mogelijkheid tot een variabel opvangplan. (2 punten)
 - » **Vast opvangplan:** je weet op voorhand welke opvangdagen je nodig hebt.
 - » **Variabel opvangplan:** je weet door de werksituatie op voorhand niet welke opvangdagen je nodig hebt. Je hebt nood aan een opvangplan dat frequent gewijzigd kan worden.
- Het opvanginitiatief staat open voor inclusieve opvang. (3 punten)
 - » **Inclusieve opvang:** opvang voor kinderen met een specifieke zorgvraag omwille van medische, psychosociale en/of ontwikkelingsproblemen die nood hebben aan extra aandacht en specifieke begeleiding.

Flexibele opvang en ruime openingsuren en –dagen zijn een must voor veel ouders. Dit komt de toegankelijkheid van een kinderopvanginitiatief ten goede. De kinderopvanginitiatieven moeten van Kind en Gezin 220 dagen per jaar open zijn. Maar er zijn heel wat gezinnen die meer dagen kinderopvang nodig hebben. Daarnaast is er een sterke nood aan kinderopvang die vroeger open gaat of waar kinderen langer kunnen blijven dan standaard. Veel ouders werken met een flexibel rooster en hebben bijgevolg nood aan flexibele opvang. Zij hebben nood aan een opvangplan dat frequent gewijzigd kan worden. Ten slotte is ook de bereidheid tot inclusieve opvang een belangrijke bouwsteen tot een flexibele kinderopvang. Daarvoor zou er minstens een toezegging moeten zijn op de vraag van de inclusiecoach. Het volgen van (specifieke) vormingen, aangepast spelmateriaal en dergelijke kunnen daarop een aanvulling zijn.

criterium 3: het opvanginitiatief ligt in de buurt van een aandachtswijk (maximum 6 punten).

- Het opvanginitiatief is gelegen in een aandachtswijk. (Centrum, Zandberg, Eiland) (6 punten)
- Het opvanginitiatief is gelegen in andere wijken. (1 punt)

Ouders en kinderen uit kwetsbare buurten hebben een sterke nood aan kwalitatieve kinderopvang op basis van inkomenstarief. Er moeten dus opvangplaatsen voorzien zijn in hun buurt of toch zeker in de onmiddellijke omgeving. Maar ook kinderen uit andere buurten hebben nood aan kwalitatieve opvangplaatsen.

Bron data: provincies in cijfers, rapport kerncijfers voor buurtgerichte zorg Harelbeke

Enkele indicatoren zijn belangrijk in het bepalen van maatschappelijke kwetsbaarheid. Specifieke bevolkingsgroepen lopen meer risico dan andere om in een zwakkere sociaaleconomische positie terecht te komen. Zo zijn éénoudergezinnen kwetsbaarder dan gezinnen met twee volwassenen, hebben mensen van vreemde herkomst een groter risico op kansarmoede, hebben laagopgeleiden het moeilijker op de arbeidsmarkt dan hoogopgeleiden et cetera. De wijken die zich bevinden een hoog of heel hoog risico worden gezien als een aandachtswijk (zie geel/oranje op kaart). De indicatoren zijn:

- **(Kaart 1)** Kwetsbaarheid omwille van **beperkt inkomen:** verhoogde tegemoetkoming (centrum - Eiland)
- **(Kaart 2)** Kwetsbaarheid op basis van **gezinssamenstelling:** éénoudergezinnen (grensgeval: centrum)
- **(Kaart 3)** Kwetsbaarheid omwille van **herkomst:** vreemde herkomst (centrum, Zandberg - Eiland)
- **(Kaart 4)** Kwetsbaarheid omwille van **werkloosheid:** niet-werkende werkzoekenden (centrum)

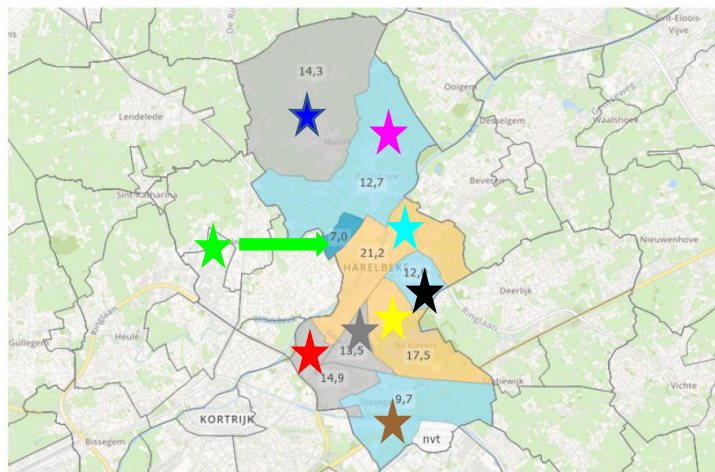
- **(Kaart 5) SES-kenmerken:** basisonderwijs/secundair onderwijs (Centrum - Eiland)

→Uit deze gegevens vormen de wijken **Centrum, Eiland en Zandberg** belangrijke aandachtswijken.

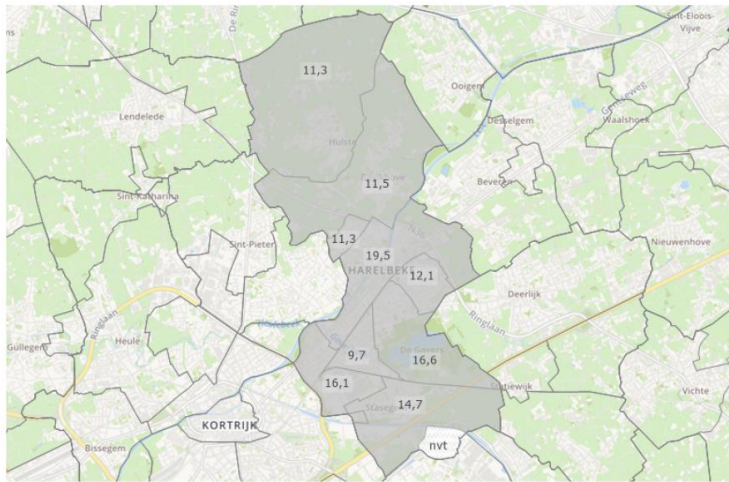
Kleur ster	Wijk
Donkerblauw	Hulste
Roze	Bavikhove
Licht groen	Overleie
Licht blauw	Centrum
Rood	Zandberg
Zwart	Arendswijk
geel	Eiland
grijs	collegewijk
bruin	Stasegem

Bron data: provincies in cijfers, rapport kerncijfers voor buurtgerichte zorg Harelbeke

Kaart 1: Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, % t.o.v. alle personen in de ziekteverzekering (2018) (z-scores)

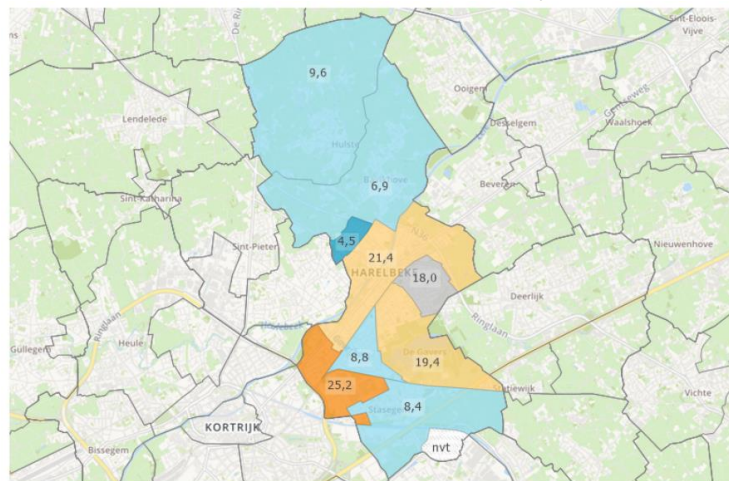

Kaart 2: Eénoudergezinnen, % t.o.v. totaal meerpersoonshuishoudens met minstens 1 minderjarig kind (2020) (z-scores)

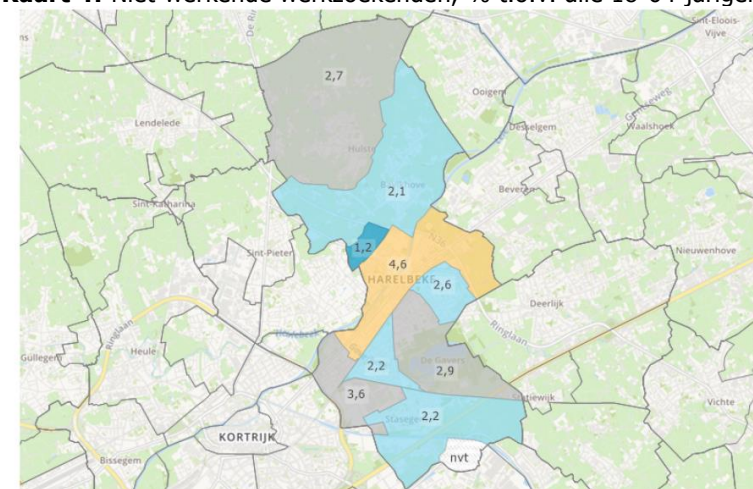
veel lager lager gemiddeld hoger veel hoger

Kaart 3: Inwoners van vreemde herkomst, % t.o.v. alle inwoners (2020) (z-scores)

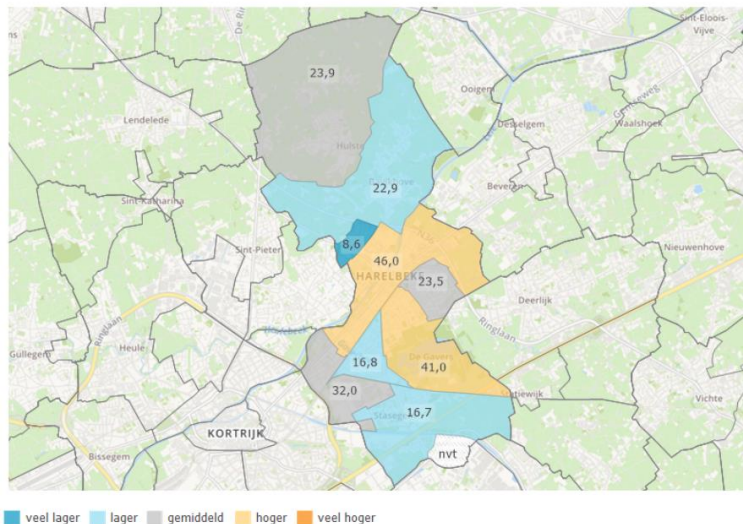
veel lager lager gemiddeld hoger veel hoger

Kaart 4: Niet-werkende werkzoekenden, % t.o.v. alle 18-64-jarigen (2020) (z-scores)

veel lager lager gemiddeld hoger veel hoger

Kaart 5: Indicatorleerlingen gewoon basisonderwijs, % t.o.v. alle leerlingen GBO (2018) (z-scores)

criterium 4: Het kinderopvanginitiatief is betrokken bij het lokaal bestuur (maximum 6 punten).

- Het kinderopvanginitiatief engageert zich om deel te nemen aan het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK). Deelnemen betekent dat het initiatief bij alle vergaderingen aanwezig is of zich verontschuldigt bij afwezigheid. Nieuwe opvanginitiatieven kunnen aan de hand van de *engagementsverklaring verklaren om in de toekomst te participeren aan het LOK. (3 punten)
- Het kinderopvanginitiatief engageert zich om deel te nemen aan de vormingen georganiseerd door het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK). Deelnemen betekent dat het initiatief bij alle vormingen aanwezig is of zich verontschuldigt bij afwezigheid. Nieuwe opvanginitiatieven kunnen aan de hand van de engagementsverklaring verklaren om in de toekomst te participeren aan de vormingen. (2 punten)
- Het kinderopvanginitiatief engageert zich om deel te nemen aan de netwerkmomenten georganiseerd door het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK). Deelnemen betekent dat het initiatief bij alle netwerkmomenten aanwezig is of zich verontschuldigt bij afwezigheid. Nieuwe opvanginitiatieven kunnen aan de hand van

de engagementsverklaring verklaren om in de toekomst te participeren aan de netwerkmomenten. (1 punt)

* In de engagementsverklaring wordt opgenomen dat het opvanginitiatief dient deel te nemen aan alle vergaderingen, vormingen en netwerkmomenten en zich verontschuldigt bij afwezigheid. Dit vanaf het moment van toekenning van de plaatsen. Bij een toekomstige uitbreidingsronde worden de punten afgehouden wanneer hier niet aan voldaan werd gezien de organisator afspraken uit het verleden niet nakomt.

Het Lokaal Overleg Kinderopvang vergadert zo'n 4-tal keer per jaar en brengt iedereen samen die bij de opvang van jonge kinderen betrokken is. Dit lokale netwerk geeft advies aan het lokaal bestuur over haar beleid en de uitbouw van kinderopvang en ondersteunt ook alle kinderopvanginitiatieven op grondgebied Harelbeke. Het LOK brengt probleemstellingen en standpunten samen, het kan een dialoog op gang brengen, het weegt de prioriteiten af en onderzoekt de keuzes naar haalbaarheid en consequenties. Daarnaast organiseert het LOK ook enkele activiteiten zoals twee vormingen en netwerkmomenten (jaarlijkse barbecue/ paasbrunch) per jaar.

Een goede werking van het LOK vraagt om een representatieve samenstelling en wederzijdse samenwerking, die rekening houdt met de verscheidenheid aan lokale actoren. Het begrip 'lokale actor' dekt een zeer ruime lading van organisaties waaronder organisatoren van kinderopvang behoren. Uiteraard zijn geïnteresseerde burgers en ouders die niet in het werkveld staan ook zeker welkom. Daarom vinden we het belangrijk dat de kinderopvanginitiatieven zich engageren binnen stad Harelbeke of te verklaren om in de toekomst zich te engageren, zodat de holistische kijk behouden wordt.

Criterion 5: Het kinderopvanginitiatief is gelegen in een wijk waar nood aan opvangplaatsen is (maximum 6 punten).

- Het kinderopvanginitiatief is gelegen in een gebied met minder dan 30 plaatsen per 100 kinderen. (6 punten)
- Het kinderopvanginitiatief is gelegen in een gebied met 30-49 plaatsen per 100 kinderen. (4 punten)
- Het kinderopvanginitiatief is gelegen in een gebied met 50-79 plaatsen per 100 kinderen. (2 punten)
- Het kinderopvanginitiatief is gelegen in een gebied met meer dan 80 plaatsen per 100 kinderen. (1 punt)

Sommige gebieden in bepaalde wijken hebben een groter aandeel '0-2 jarigen'. Hoe meer 0-2 jarigen, hoe meer plaatsen er nodig zijn voor kinderopvang baby's en peuters en hoe hoger de opvangnood is. Het is een opportuniteit om voorrang te geven aan nieuwe plaatsen in gebieden met een hoger opvangnood.

Bron data: Kind & Gezin, 31/12/2019

37 voorschoolse kinderopvanginitiatieven (baby's en peuters)

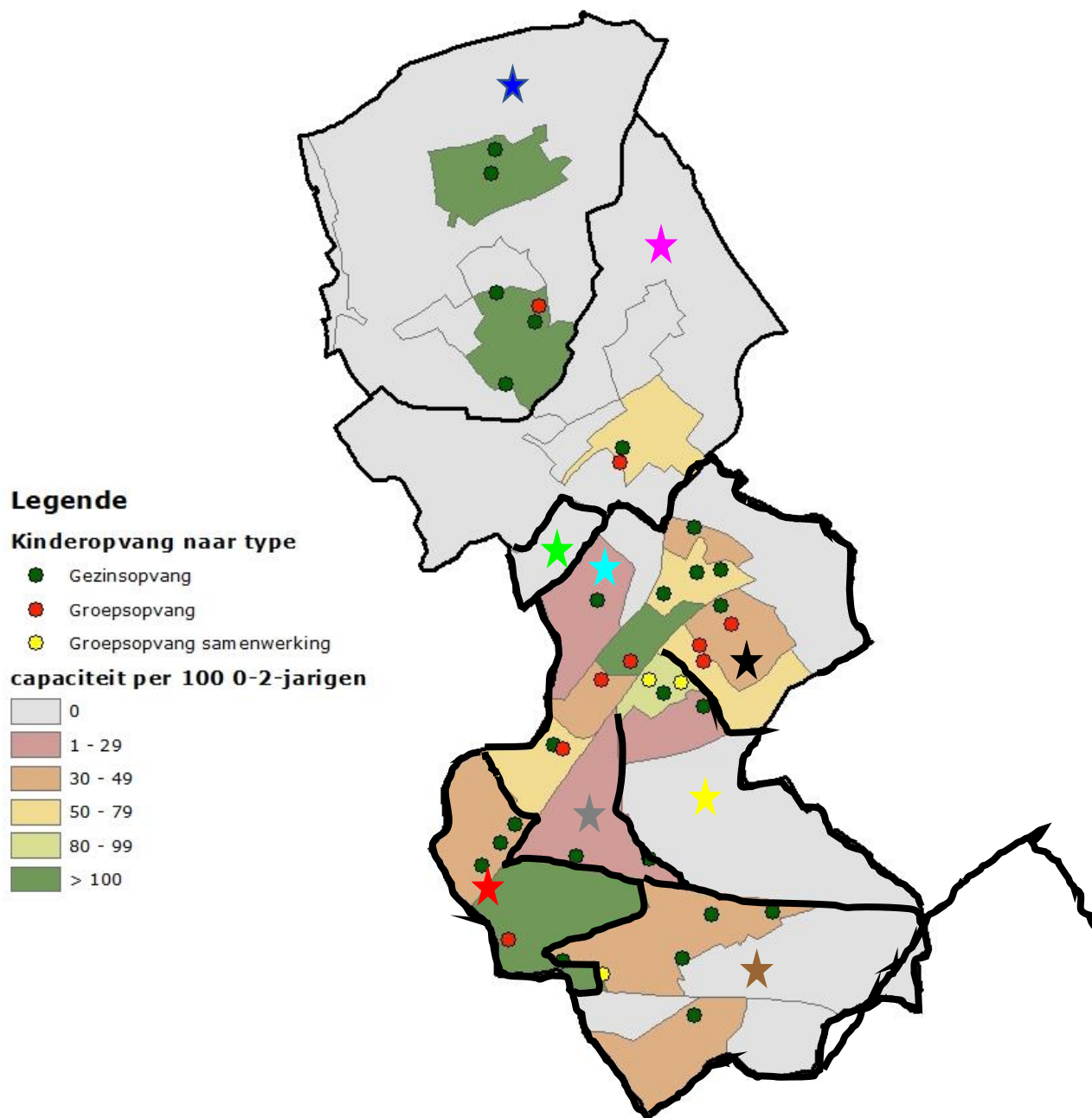
Type	Aantal	Capaciteit
Groepsopvang	9	244
Groepsopvang samenwerking	3	44,5
Gezinsopvang	25	159,4
Totaal	37	447,9

Overzicht gebieden in verschillende wijken

Kleur ster	Wijk
Donkerblauw	Hulste
Roze	Bavikhove
Licht groen	Overleie
Licht blauw	Centrum
Rood	Zandberg
Zwart	Arendswijk
geel	Eiland
grijs	collegewijk
bruin	Stasegem

Bron data: steunpunt data & analyse, gegevens 2019

Kaart 6: overzicht op basis van de capaciteit berekend per 100 0-2-jarigen. In bepaalde sectoren (grijs) is er geen kinderopvanginitiatief. In de sectoren die groen gekleurd zijn, is er een overaanbod (meer dan 100 plaatsen voor 100 0-2-jarigen).

Bron: Kind&Gezin, 31/12/2019

4 Criteria negatief advies

Volgens agentschap Opgroeien kan het lokaal bestuur enkel een negatief advies over een aanvraagdossier geven:

- Omdat het oordeelt dat deze aanvraag niet tegemoetkomt aan de lokale behoeften aan kinderopvang van baby's en peuters.
- Als de organisator van de kinderopvanginitiatief, ondanks herhaaldelijk verzoek van het lokaal loket, weigert samen te werken met het lokaal loket.